MAGYAR ANTIDISZKRIMINÁCIÓS KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

2011 – az önkéntesség európai éve

HÍRLEVÉL

II. évfolyam, 4. szám

Tisztelt Olvasó!

A Magyar Antidiszkriminációs Közhasznú Alapítvány (MADA) hagyományos köszöntője helyett most egy riport részlete az előszó. Rongybaba címmel a Magyar Nemzet 2011. április 26-i számában jelent meg a cikk, amely a MADA egyik aktív önkénteséről, Zólyominé Horváth Katalinról és kislányáról, Kittiről is szól. Farkas Adrienne írásának részletével ajánlom szíves figyelmébe áprilisi hírlevelünket!

Üdvözlettel:

dr. Nagy Marianna
Elnök

„Zólyomi Kitti édesanyja más stratégiát választott, mint Jancsi anyukája. Ő az egész világot meg akarja jobbítani, nem éri be a nyolcéves, beszélni, járni, ülni nem tudó Kitti boldogságának megteremtésével. Zólyominé Horváth Katalin kiharcol mindent a lányának. Pert indított az orvos ellen, akinek a hibájából oxigénhiányos lett Kitti, alapítványt hozott létre annak érdekében, hogy a sokadik őssejtterápiára mehessenek, kupakokat gyűjt, minden fillért félretesz. /…/ Katalin több érintett szülővel együtt létrehozta a Vecsési Sérült Gyermekekért Alapítványt, illetve vezetőségi tagja a Magyar Antidiszkriminációs Közhasznú Alapítványnak.
A két szervezet nem akar többet, csak kiharcolni azt, hogy a törvényben előírt kötelességeit teljesítse a társadalom. Ilyen az integrált oktatás, az akadálymentesítés, az útiköltség-térítés, a Braille-írásos szavazólapok és egy csomó apró dolog, amely nekünk, egészségeseknek fel sem tűnik, és amelynek teljesítése nem kegy, hanem a többségi társadalom érdeke. Hiszen aki otthon neveli sérült gyermekét, a közösségről vesz le terheket - anyagi értelemben is.

Úgy tűnik, hogy a döntéshozók még mindig nem értik ezt meg. /… / Az a társadalom, amelyik a segítségre szoruló gyermekek ügyét elintézi azzal, hogy "majd megoldják a szülők", maga alatt vágja a fát.

MEGVAN A MÁSODIK EGYEZSÉG!

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság az ellenérdekű felek, a MADA és Ecser Község Önkormányzata között a 2011. április 7-én tartott tárgyaláson kölcsönösen kialakított, a tárgyalásról készült jegyzőkönyvben megszövegezett, de e határozat elválaszthatatlan részét képező egyezséget 2011. április 12-én kelt határozatával jóváhagyta.

Ecser Község képviseletében Gál Zsolt polgármester vállalta, hogy 2011. november 30-ig az alábbi konkrét beruházásokat valósítják meg:

1. A rendelőhöz akadálymentes parkolót alakít ki.
2. A parkolótól az orvosi rendelő bejáratához eltérő színű és felületű vezetősávot alakít ki.
3. A rendelő bejárati rámpáját az OTÉK 66. § (2) f) pontjának figyelembevételével alakítja ki.
4. A rendelő épületén belül vezetősávot alakít ki az OTÉK 61. § (3) bekezdése szerint.
5. A rendelőben táblán közölt információkat (rendelési idő) Braille-írásban és kontrasztos betűkkel is megjeleníti.
6. A rendelő bejáratához vezető lépcsők éleit kontrasztossá és csúszásmentessé alakítja az OTÉK 65. § (4) bekezdésének megfelelően.
7. A rendelő WC-jén piktogrammal jelöli annak akadálymentességét, kapaszkodót alakít ki és vészjelzőt épít az OTÉK 99. § és 104. § szerint.
8. Beszerez egy induktív hurkos készüléket, vagy kiépít egy induktív hurkos rendszert.

Időközi önkormányzati képviselőválasztás Zuglóban - akadályokkal

A Magyar Antidiszkriminációs Közhasznú Alapítvány (MADA) szerint a zuglói időközi képviselőválasztáson (2011. 04. 10.) diszkriminálták a fogyatékos embereket. A MADA megállapította, hogy a kijelölt szavazókörök, a szavazóköröknek helyszínül szolgáló középületek nem akadálymentesek, nem felelnek meg az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek. A MADA ezért az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordul, mert Budapest Főváros XIV. kerület, Zugló Önkormányzata megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

A MADA az Országos Választási Bizottságnál konzultációt kezdemé-nyezett, hogy a kormány tegyen végre érdemi lépéseket a fogyatékos személyek politikai jogainak védelmében.

A hatályos törvények ellenére a szavazóköröket – mint ahogy a zuglói példa is mutatja – olyan középületekben jelölik ki, amelyek alkalmatlanok arra, hogy akár kerekesszékkel, akár babakocsival megközelítsék, pedig az akadálymentesítési határidő 2010. december 31-én lejárt.

(A zuglói Munkácsy Mihály Ált. Iskola. NM)

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) 2. § (4) bekezdése kimondja: „A fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt."

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményt az Országgyűlés a 2007. évi LXXXIV. törvénnyel ratifikálta. Az egyezmény „A politikai életben és közéletben való részvételről" című 29. cikk arról rendelkezik: biztosítani kell, hogy a szavazási eljárások, létesítmények és anyagok megfelelőek, hozzáférhetők és könnyen érthetők legyenek.

Tucatnyi újabb beadvány az EBH-nál

A zuglói időközi önkormányzati választás kapcsán a MADA önkéntesei megvizsgálták, hogy más kerületekben, településen a szavazókörök egyenlő esélyű hozzáférést biztosítanak-e. (A képen a IX. kerületi egyik szavazóköre, a Pinceszínház látható.)

A MADA a beadványaiban utalt arra, hogy a szavazókörök kapcsán a MADA először 2010. április 29-én kezdeményezett eljárást, amelyben az egyik települési helyi választási bizottság (a jegyző) felelősségének megállapítását kérte, amiért a 2010. országgyűlési választásokon a szavazásra kijelölt közintézmény és szavazókör nem feleltek meg az egyenlő esélyű hozzáférésnek, nem voltak komplexen akadálymentesek.

A MADA kérelmét akkor az EBH nem tartotta megalapozottnak, ugyanakkor az EBH/883/16/2010. számú határozat indokolása kifejtette: a fogyatékos személyek jogairól szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) melléklete szerint az önkormányzatok 2009. december 31. napjáig (voltak) kötelesek akadály-mentesíteni a fenntartásukban működő, szociális és gyermekvédelmi alapellátást nyújtó intézményeket, az óvodákat és az alapfokú iskolákat. A Hatóság továbbá arra is rámutatott, hogy az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósítására nem a jegyző, hanem a fenntartó önkormányzat kötelezett.

Noha a MADA nem vitatta az EBH fenti döntését, most ismételten rámutatott: a jogalkotónak (közigazgatási és igazságügyi miniszter) és a jogalkalmazóknak (választási bizottságok) egyaránt felelősségük van abban, hogy a képviselőválasztások során sérülnek a fogyatékos személyek jogai, ha a szavazókörök nem biztosítják az egyenlő esélyű hozzáférést.

Közszolgáltatásnak minősül a Fot. 2.§ fa) pont szerint: minden közhatalmi tevékenység - ideértve a hatósági, kormányzati és minden egyéb közigazgatási, valamint igazságszolgáltatási tevékenységet -, továbbá az Országgyűlés, az Országgyűlésnek beszámolással tartozó szervek, az Alkotmánybíróság, az országgyűlési biztosok, az ügyészség, valamint a honvédelmi és rendvédelmi szervek által hatáskörük gyakorlása során kifejtett tevékenység.

A fentiek szerint a MADA álláspontja, hogy a választási eljárás lefolytatása közhatalmi tevékenység, ami így a Fot. alapján közszolgáltatásnak minősül, ezért itt is érvényesülnie kell(ene) az egyenlő bánásmód követelményének.

Antidiszkriminációs szótár

A MADA hírleveiben a hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódó fogalmakat is igyekszünk tisztázni. Forrásunk a *Hátrányos megkülönböztetés felismerése és kezelése* című tananyag, amely a köztisztviselők továbbképzéséhez készült.

Előítélet

Az előítélet hibás és rugalmatlan általánosításon alapuló ellenszenv. Megmaradhat az érzések szintjén, de kifejezésre juthat a viselkedésben. Irányulhat egy-egy csoport egésze, de egyetlen egyén ellen is, azon az alapon, hogy az illető a szóban forgó csoport tagja.

Tudásunk akkor válik előítéletessé, ha úgy gondoljuk, hogy tudásunk bizonyosság, hiszen előítéleteinket többnyire ésszerűeknek, megalapozottaknak tartjuk. Ezek az előítéletek a sztereotípiákra épülnek, melyek általános érvényűnek tartott, túlzáson alapuló, leegyszerűsített képek.

A sztereotípiával szinonimaként használja a köznyelv az előítélet fogalmát. A szociálpszichológiai szakirodalom azonban egyértelműen megkülönbözteti a sztereotípiát, mint egy sajátságos tudást, információt az előítélettő, amely alatt elsősorban negatív attitűdöt ért, azaz „egy célcsoport iránti igazolatlan negatív érzelmi választ”. Nyilvánvalóan nem véletlen azonban az előítéletben bennrejlő „előzetes ítélet” jelentéstartalom fogalmi kapcsolása a sztereotípiához, még ha a pontos fogalmi elhatárolás tudománytörténeti jelentőségű is.

Egy 1995-ben megjelent tanulmány az előítéletek kétféle típusát különbözteti meg (Pettigrew és Meertens, 1995).

- Az egyik az úgynevezett „nyilvánvaló” (blatant) előítélet. Az ilyen előítéletek hevesek, direktek, tradicionálisak. Akiknek ilyen előítéleteik vannak, azok fenyegetettséget éreznek, az outgroup-ot genetikailag alsóbbrendűnek determinálják, tagadják a diszkrimináció létét, elutasítják a másik csoporttal való intim érintkezés bármely formáját (szexuális érintkezés, beházasodás).
- A „finom” (subtle) előítéletek körmönfontak, távolságtartók, indirektek. Három olyan összetevőjük van, amelyek kifejezési módja teljesen elfogadott a nyugati társadalmakban. Az első összetevő a tradicionális értékek védelme. A második a kulturális különbségek eltúlzása. A harmadik a pozitív érzelmek tagadása, ami valójában a „mások” iránti negatív érzelmek burkolt formája.

A tananyag letölthető a MADA honlapjáról:
http://www.mada.hu/kepek/Hatranyos-megkulonboztetes-felismerese-tananyag.pdf